

EquiFyt en Horse Master, de natuurlijke oplossing!

Voldoet de oude zode nog of moet men overgaan tot herinzaai? En zo ja, welk mengsel kan ik best inzaaien?

Paarden zijn voornamelijk graseters (80-95%). Ze eten 75% van de dag en 50% van de nacht. Gras en hooi zijn dus 'het basisrantsoen' van elk paard, en met de keuze van dit ruwvoeder legt men de basis voor de gezondheid van elk paard. Geen mooi glanzend (eiwitrijk en vet) gras voor melkvee, maar wel een weiland met geselecteerde grassoorten (o.a. rijk aan structuur, eiwit- en energiearm).

De keuze van het uit te zaaien graszaadmengsel is belangrijk en verdient in de praktijk veel meer aandacht dan er tot nu toe aan besteed wordt.

Bij de rassenkeuze van bijvoorbeeld maïs, voederbieten en aardappelen wordt bij de meeste landbouwers gewikt en gewogen terwijl deze keuze jaarlijks kan worden aangepast. Bij de inzaai van blijvend grasland neemt men voor de mengselkeuze een beslissing die vele jaren lang de algemene gezondheid van de paarden en het rendement van het grasland mede bepaalt. Een goede voorbereiding van de werkzaamheden en juist gebruik van de grasmaten geeft jarenlang plezier.

Tijdige herinzaai van een oude weide, geeft niet alleen een hogere totale opbrengst van dit jong nieuw ingroeïend grasland, maar ook de kwaliteit is beter. Vooral de eerste voorjaarsnede is vroeger en productiever zeker na een wat hardere winter.

De juiste soort- en rassenkeuze

Graszaadmengsels zijn samengesteld uit verschillende soorten en/of rassen, al dan niet aangevuld met kruiden. Het is de bedoeling van een mengsel om de goede eigenschappen van de soorten en/of rassen op het vlak van de gezondheid te combineren en eveneens oogstzekerheid en opbrengststabiliteit te bekomen. In de keuze van het juiste grasmengsel spelen tal van belangrijke factoren een rol:

1. Nutriële behoefte van het paard. Ras, leeftijd en arbeidspecifiek. Voor een gezond weiland (paard) gaat de aandacht in eerste instantie o.a. naar een laag eiwitgehalte en niet naar een hoge opbrengst.
2. De energetische behoefte van het paard. Deze wordt vooral bepaald door de lokale klimatologische omstandigheden en de geografische ligging. Paarden die in noordelijke gebieden leven (kouder en vochtiger klimaat) dienen andere grassoorten te eten als paarden die zuidelijke leven (warm en droog). Het natuurlijke aanbod is eveneens totaal verschillend in deze streken.
3. Een juiste keuze van het graszaadmengsel is eveneens gesteund op het toekomstig gebruik (begrazen / maaien). Een ideale combinatie van rassen met een verschillende doorschietdatum is hierbij aangewezen. De doorschietdatum bepaalt wanneer het meeste gras kan verwacht worden.
4. Voor het verkrijgen van groeitrappen in het voorjaar moet men gebruik maken van verschillende rassen. Door een weidemengsel samen te stellen met rassen met verschillende groeipeken kan men komen tot een constantere grasproductie over het ganse groeiseizoen.

5. Ook smakelijkheid en verteerbaarheid spelen een belangrijke rol bij de selectie van de verschillende grassoorten.
6. Het concurrentievermogen van grassoorten of rassen hangt samen met verschillende eigenschappen zoals snelheid van opkomst en ontwikkeling, standvastigheid, ziekteresistentie en betredingstolerantie.
7. Verder spelen uiteraard omstandigheden zoals de uitbating en de grondsoort een rol.

Grondbewerking

Verdelg allereerst onkruiden als deze rijk aanwezig zijn. Spit of ploeg het land hierna op een diepte van 18 cm. Frees of hark de grond vervolgens, zodat het land mooi vlak ligt met een losse bovenlaag van 1 á 2 cm. De grond is nu klaar voor inzaai.

Inzaai

Vernieuwing van grasland kan het best in de maanden maart/april of augustus/september plaatsvinden. In deze maanden is de temperatuur van bodem en omgeving optimaal en is er voldoende vocht aanwezig. Dat is belangrijk voor de kieming van het zaaizaad. Begin oktober is de uiterste zaaitijd. Later zaaien geeft kans op vorstschade. Gebruik voor inzaaien 60 tot 80 kg zaad per ha (6-8 gram per vierkante meter). Zaai grote percelen in met een zaaicombinatie. Kleine percelen kunnen met de hand ingezaaid worden. Strooi hierbij het graszaad gelijkmatig over het land en hark het licht in. Door het land vervolgens te rollen of aan te lopen ontstaat een goed kiembed. Zodra het gras enkele centimeters lang is, is nogmaals aanrollen aan te bevelen. Hierdoor ontstaat een mooie dichte zode.

Bemesting

Voordat een perceel nieuw ingezaaid wordt, kan het beste eerst een grondonderzoek plaatsvinden. Op basis van dit grondonderzoek kan dan een correctiebemesting uitgevoerd worden. Vaak zal een aanvullende kalkbemesting noodzakelijk zijn om de gewenste pH te krijgen. Als onderhoudsbemesting kan het beste gekozen worden voor de kunstmestsoort 15-15-15. Per jaar kan hier 1 à 2 kg per 10m² toegediend worden. Deze gift dient over het gehele groeiseizoen verdeeld te worden.

Gebruik

Een nieuw perceel moet in het begin niet te zwaar belast worden. De ondergrond is vaak nog wat los en daarom gevoelig voor betreden. Houd daar in het begin rekening mee. Laat het nieuwe gras niet te lang worden. Het kan beter enkele malen licht afgeweid worden. Zo wordt een mooie sterke zode verkregen. Daarna kunt u het perceel volop gaan gebruiken, zowel maaien als beweiden. Ook kan het perceel gebruikt worden om in te rijden.

Klaver, bloemen en kruiden

Paarden hebben structuurrijk voer nodig om gezond te blijven. Structuur wordt vaak in verband gebracht met klaver, bloemen en kruiden. Dit is ten dele waar. Klaver brengt geen extra structuur in paardenweide. Het brengt wel extra stik-

stof in de weide waardoor het gras harder gaat groeien. Het gras wordt bovendien eiwitrijker waardoor o.a. zomereczeem, overbelasting van lever en pancreas en andere gezondheidsproblemen kunnen optreden.

Bloemen en kruiden brengen wel extra structuur. Deze zijn niet standaard toegevoegd omdat bloemen en kruiden over het algemeen maar éénjarig zijn. Wilt u alsnog bloemen en kruiden in de weide dan dienen ze ieder jaar opnieuw gezaaid te worden. Reeds één jaar na (her)inzaai maken gewenste, steekeigen kruiden als paardebloem, brandnetel, kamille, weegbree en andere wilde kruiden en grassen ongeveer 8% van de totale vegetatie uit. Gezien bepaalde kruiden (zoals bvb Sint Jacobskruid) gifstoffen kunnen bevatten die zeer nadelig zijn voor de gezondheid van onze paarden is een actieve onkruidbestrijding hiertegen aangewezen.

Doorzaai

Een bestaande grasmat kan ook opgeknapt worden met Horse Master. Zorg voor aanvang dat het gras erg kort afgemaaid of afgeweid wordt. Maak vervolgens de bovengrond los met een weideeg, sleep of hark. Verdeel het zaad over de oppervlakte en rol het land. Voor grote oppervlaktes kan beter met een doorzaaimachine worden gewerkt. Let op: het slagingspercentage bij doorzaai is aanzienlijk lager dan bij herinzaai. Dat wordt veroorzaakt door de concurrerende werking van de bestaande zode. Het is daarom aan te bevelen om zeer vroeg in het voorjaar (eind februari/maart) de paardenwei door te zaaien. Het zaad kiemt sneller dan het begin van de groei van de bestaande zode.

Waarom?

Een paardenweide is gevoelig voor slijtage. Dat komt door intensief gebruik, uitwinteren, muizenvraat, mollen, etc. Het gevolg is een minder dichte graszode. Doorzaaien is een prima methode om een weide op te knappen. Het zorgt voor nieuwe grasplantjes tussen de bestaande oudere planten. De belangrijkste voordelen van doorzaaien zijn de twee tot drie keer lagere kosten dan graslandvernieuwing, een lager energiegebruik en de geringe verstoring van de relatief vruchtbare bovenlaag.

Wanneer?

Hoe vroeger, hoe beter is het devies bij doorzaaien. Een droge zomer, een strenge winter, maar voornamelijk een niet aangepast en slecht weideonderhoud zijn redenen waarom een blijvend weide zo nodig aan vernieuwing toe is.

Fouten van de uitbating zijn meestal de voornaamste oorzaak van de achteruitgang van de kwaliteit van de graszode. Minder productieve grassoorten zoals straatgras of minder graag door paarden geluste soorten zoals kweek en witbol krijgen hierdoor de bovenhand. Op veel percelen waar paarden gedurende de winter hebben gelopen is het grasbestand achteruitgegaan. Daardoor kunnen onkruiden en ongewenste grassoorten de overhand krijgen. Graszaadjes kiemen in een koude grond eerder dan de start van de groei van de oude zode. Tevens hebben jonge grasplanten die uit zaad opkomen een grotere groei kracht dan de oude grasplanten. De grond bevat vroeg in het voorjaar voldoende vocht. Ook dat stimuleert een vlotte kieming. Deze combinatie van factoren moeten paardenhouders benutten om hun paardenweiden succesvol door te zaaien. Wanneer pas later in het voorjaar wordt doorgezaaid vervallen deze gunstige factoren gro-

tendeels en kan het resultaat teleurstellend zijn.

Hoe?

Het beste is om een perceel met een doorzaaimachine door te zaaien. Deze machine legt het zaad precies op de juiste diepte en afstand. Dit bevordert een vlotte kieming. Kleinere percelen kunnen ook met de hand worden doorgezaaid. Nadat het zaad is gestrooid, het zaad goed inharken en daarna het perceel aanrollen. Gebruik bij voorkeur een paardeweide-mengsel, bijvoorbeeld Horse Master. Dit graszaadmengsel bevat de juiste grassoorten voor paarden en zorgt tevens voor een sterke en dichte zode. Gebruik 25-30 kg per hectare. Voor erg kale percelen (zwarte grond) is een hogere dosering (50-60 kg) aan te bevelen.

Adviezen bij doorzaaien:

- de oude grasmat dient kort te zijn bij het doorzaaien
- de rijsnelheid bij machinaal doorzaaien beperken
- stikstof bemesten ná het ontkiemen van de zaadjes
- na doorzaaien het gras kort houden door regelmatig beweiden of maaien
- voorkom overbelasting, overbeweiding of een te zware maaisnede bij droogte beregenen

PRODUCTBESCHRIJVING

Deze smakelijke grasmengeling met zeer goede verteerbaarheid is zowel geschikt voor beweiding, als voor voordroog en hooi. Dit in tegenstelling tot de vele melkveespecifieke grassen die tegenwoordig op de markt zijn en die door hun hoog eiwit- en vetgehalte, nadelige gevolgen hebben voor paarden (o.a. hoefen, spierbevangenheid,...).

Omdat paarden het gras kort afeten en de grasmat nog eens extra belasten door hun sprintjes is het belangrijk dat er grassen gebruikt worden die zich snel herstellen, een laag groeipunt hebben en een dichte zode vormen.

SPECIFIEKE EIGENSCHAPPEN

GRASZAADMENGELING

Raaigras type lang 25% - Raaigras type kort 25% - Veldbeemdgras 20% - Timothee 15% - Rood zwenk 15%.

ZAAIZAADHOEVEELHEID

Herinzaai: 60-80kg/ha

Doorzaai: 30- 0kg/ha

VERPAKKING: 15 kg

Kristiaan Van Laecke ¹ en Alex De Vlieghe ²

¹ DvP – CLO-Gent, Caritasstraat 21, B-9090 Melle

² DFE – CLO-Gent, Burg. Van Gansberghelaan 109, B-9820 Merelbeke

